

عنوان مقاله:

سیر تحول عشق در شعر فارسی؛ (با تکیه بر منظومه های ویس و رامین فخرالدین اسعد گرگانی، خسرو و شیرین و لیلی و مجنون نظامی و داستان وکیل صدر جهان از مثنوی)

محل انتشار:

نهمین همایش ملی پژوهش های زبان و ادبیات فارسی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

عفت فارغ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

یکی از انواع ادبی معروف و گسترده در زبان فارسی، ادبیات غنایی است. در ادبیات فارسی در کنار قالب غزل، برای بیان مضامین غنایی و عاشقانه، استفاده از مثنوی های عاشقانه نیز رواج دارد. پژوهش حاضر کوششی است در راستای بررسی سیر تحول عشق در ادبیات فارسی براساس مثنویهای عاشقانه از جمله ویس و رامین فخرالدین اسعد گرگانی، خسرو و شیرین و لیلی و مجنون نظامی و داستان وکیل صدر جهان از مثنوی. عشق ودیعه ای الهی است که در وجود انسان نهاده شده و با ذات و فطرت وی عجین شده و انسان پیوسته به دنبال معبود و معشوق حقیقی بوده است. ویس و رامین فخرالدین اسعد گرگانی، از نخستین داستان های عاشقانه ی ادب فارسی در قالب مثنوی است که عشق در آن جنبه ای کاملاً جسمانی دارد، این جنبه ی جسمانی در مثنوی عاشقانه ی خسرو و شیرین با عفت و پاکی همراه میشود و در لیلی و مجنون نظامی که از نمونه های برجسته ی عشق عذری و پاک، عشق عقیقانه به عنوان حد اعلای عشق انسانی، به حساب می آید، سرآغازی است برای شیوه ی جدیدی از دلبستگی که موجب تزکیه ی روح عاشق و به تبع آن تاثیرپذیری متون صوفیه از متون عاشقانه میشود. سرانجام این عشق در مثنوی که تک تک ابیات آن از عشق سخن میگوید، عشقی که در نهایت به خدا میرسد و به خصوص در داستان وکیل صدر جهان و عاشق بخارایی جنبه ای کاملاً عرفانی و آسمانی مییابد.

کلمات کلیدی:

عشق، ویس و رامین، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، داستان وکیل صدر جهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/829368>

